

markáns, ovális alakú kiemelkedésen jellegtelen őskori (kelta?) cseréptöredékek kerültek elő. A domb egy részét akácerdő fedi, a lelőhely feltehetően erre a részre is kiterjed.

*Tsz tehenészet mellett:* A Tordosamenti Tsz tehenészetétől K-re és a kavicsbányától É-ra üdülőterületként megjelölt parcellán jellegtelen őskori oldaltöredékek, kovakőtöredék mellett római kori és késő középkori leleteket gyűjtöttünk. Előkerült néhány újkori kerámiatöredék is. A lelőhely egy részét a kavicsbányával feltehetően elpusztították.

TAKÁCS KÁROLY

### 355. Százhalombatta, Földvár

(MRT 7. k. 27/2 lh.)

(Pest megye) B

2004. június 24. és augusztus 6. között folytattuk az 1998-ban megkezdett, mintegy hat méter vastag rétegsorral rendelkező bronzkori tell telep további feltárását a 20×20 m-es szelvényünkben. Módszertanilag az eddig bevált rendszert alkalmazzuk a továbbiakban is.<sup>22</sup>

2004-ben a szelvény közepét elfoglaló kb. 18 m hosszú, 6–7 m széles nagy átégett ház (1818) bontását kezdtük el. Több építési fázissal számoltunk, ezért hosszában É–D irányban félbe bontottuk. Idén csak a keleti felén dolgoztunk. A szezon fő kérdése, hogy két vagy három osztatú-e a ház, és északkeletre valóban „L” alakban folytatódik-e, mint ahogy azt a fölülről készült fényképek sugallják. Az ásatás során kiderült, hogy az „L” alak ÉK-i szára egy újabb házhoz (3606) tartozik, melynek omladéka nagyon töredezett volt. Az 1818-as ház É-i részében egy letaposott omladékos, padlószerű réteget tudtunk megfogni, illetve egy ki nem égett osztófalat. További kérdés, hogy ez az osztófal egy ház két részét vagy két házat választott el. Az 1818 déli felében 3, illetve 4 többszörösen megújított, különböző típusú tűzhelyet és kemencét találtunk. Ezek közül a legépebbet az ásatás végén kiemeltük.

A szelvény többi részén található további négy ki nem égett ház (3076, 3170, 3147, 3136) részletét bontottuk. Mindegyik padlója többszörösen megújított volt. A szelvény nyugati felében található két háznál (3076, 3170) egy-egy átépítési fázist is meg tudtunk fogni. Mindkét esetben a ház életében az É-i rövidebb oldalra egy-egy szobát építettek, vagy sároztak le. Ezeknél a házaknál is megfigyeltük a szoba É-i fala mentén elhelyezkedő többféle tűzhelyet egy csokorban.

A tavaly megtalált ún. 3070-es bothros elbontásakor kiderült, hogy az objektum lefelé folytatódik és egy hatalmas méhkas alakú gödör lett belőle, amelynek ol-

dalát függőlegesen elhelyezett deszkákkal kibélelték, illetve több rétegben agyaggal bevonták. Érdekessége, hogy betöltéséből viszonylag kis számú leletanyag került elő, kivéve egy majdnem ép, nagy fermentáló edényt, szűrőt és egy tálat, melyek a gödör egyik fázisának az alján voltak, egy valószínűleg a gödör befedésére használt kerek agyagtárggyal együtt. A gödörből kibontott földnek, valamint a gödör oldalának, a tell tengervíz feletti magasságához viszonyítva, nagyon nagy nedvességtartalma volt. Elképzelhető, hogy víz vagy valamilyen folyadék tárolására használták. A módszer hatékonyságát mutatja, hogy a talaj a bontás napjáig megtartotta vízviszatartó tulajdonságát.

Az idei év érdekesebb leletanyaga a bothrosban talált erjesztő edény mellett a házakból előkerülő szép klasszikus/korai Koszider kerámia (főleg kisebb tálak, korsók), valamint az utolsó napon az 1818-as ház égett padlóján talált miniatűr aranytömb.

Konzulens: Szabó Miklós.

Munkatársak: Kisfaludi Júlia, Szeverényi Vajk régészek; Füköh Dániel, Nyíri Borbála, Jeney Rita, Tóth-Vásárhelyi Máté, Éri Olga régészhallgatók; Berzsényi Brigitta, Kovács Gabriella (Cambridge University), Kreiter Attila, Sandy Budden (Southampton University), Claes Uhnér (Göteborg University) PhD hallgatók.

Az ásatást meglátogatta Kristian Kristiansen (Göteborg University), Marie-Louise Sorensen (Cambridge University), Christopher Evans (Cambridge Archaeological Unit), Anders Biwall (National Heritage Board, Svédország), Joanna Soafer-Derevensky (Southampton University), Jako Weinstock (Oxford University).

† POROSZLAI ILDIKÓ – VICZE MAGDOLNA

### 356. Szeged, Delelő

(Csongrád megye) B, Á

A lelőhely a Szegedről Bajára vezető 55. sz. főút déli oldalán, a repülőtér és a Gróf Széchenyi István Matyéri evezőspálya közötti területen helyezkedik el. Megelőző feltárását 2004. május 3. és június 16. között végeztük, összesen kb. 13 500 m<sup>2</sup>-t kutattunk meg a nyomvonal mentén, változó szélességben és kb. 700 m hosszúságban. A lelőhely az említett főút jobb, északi oldalán is folytatódik.

Az ásatáson egy kora Árpád-kori település 98 objektumát tártuk fel. Az objektumok legértékesebb részét a három különböző típusba sorolható, földbe mélyített ház jelenti, melyek nagy mennyiségű leletanyagot szolgáltatnak. A feltárt házak, vízelvezető és kerítő árkok, élelemtároló- és anyagnyerő-gödrök, külső kemencék a Matyéri keleti magaspártján húzódó, nagy kiterjedésű Árpád-kori település keleti szélét jelzik. A feltárás során szórványos bronzkori jelenségek is előkerültek.

A feltárás történeti jelentőségét az adja, hogy egy olyan új, nagy kiterjedésű, a Bajára vezető, bizonyára a kora középkor óta közel azonos nyomvonalon haladó út mellé települt 11–12. századi falut sikerült lokalizál-

22 VICZE M.: A Százhalombatta Projekt által alkalmazott ásatási technika. – Excavation methodology on the Százhalombatta Project. In: Régészeti kutatások Magyarországon – Archaeological Investigations in Hungary 2002. Budapest, 2003, 131–146.